

OB-123

October-2019

M.Com., Sem.-III

502 : Strategic Management**[Max. Marks : 70****Time : 2:30 Hours]**

સૂચના : બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

1. (A) પેઢીને વ્યૂહાત્મક દિશા આપનારા જીવન ધ્યેય, લક્ષ્યો અને ઉદ્દેશ્યોનું મહત્ત્વ ચકાશો. સિનર્જની (તાલમેલ) વિભાવનાનું વર્ણન કરો અને વ્યૂહરચનાત્મક આયોજન માટે તેના મહત્ત્વની ચર્ચા કરો. **14**
- અથવા
- (I) વ્યૂહાત્મક સંચાલન એટલે શું ? વ્યૂહાત્મક સંચાલનની પ્રક્રિયા ઉદાહરણ સાથે સમજાવો. **7**
- (II) વ્યૂહાત્મક નિર્ણયો, વહીવટી નિર્ણયો અને કાર્યાત્મક નિર્ણયો વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો. **7**
- (B) યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો : **4**
- (1) ઉદ્દેશ્યના ઘડતરમાં નીચેનામાંથી કયું પરિબલ ધ્યાનમાં લેવામાં આવતું નથી ?
- (a) કામગીરી (b) પર્યાવરણીય પરિબલો
(c) સંચાલન દ્વારા સભાનતા (d) ઉચ્ચ સંચાલનના મૂલ્યો
- (2) નીચે આપેલામાંથી કયું એક વ્યવસ્થાતંત્રનો હેતુ છે ?
- (a) લક્ષ્યાંકો (b) હેતુઓ
(c) અંતર પ્રક્રિયા (d) જીવનધ્યેય
- (3) 'વ્યૂહરચનાનો' ખ્યાલ કયા દેશમાંથી આવ્યો ?
- (a) જાપાન (b) ગ્રીક
(c) ઈંગ્લેન્ડ (d) ભારત
- (4) નીચેના પૈકી કયું ઘંઘાની વ્યાખ્યાનો દ્રષ્ટિકોણ નથી ?
- (a) ગ્રાહક ફરિયાદ (b) ગ્રાહક જરૂરિયાત
(c) ગ્રાહક જૂથ (d) ઉપરોક્ત પૈકી કોઈ પણ નહીં

2. (A) વ્યૂહાત્મક સંચાલનમાં પર્યાવરણ વિષે તમારી શું સમજ છે ? તેનું વર્ગીકરણ કરો અને પર્યાવરણ વિશ્લેષણની પ્રક્રિયા વિગતવાર સમજાવો. 14

અથવા

- (I) પર્યાવરણીય સૂક્ષ્મ તપાસ એટલે શું ? પર્યાવરણીય સૂક્ષ્મ તપાસની કોઈ પણ બે ટેકનિકો સમજાવો. 7
- (II) વ્યવસ્થાતંત્રીય મૂલ્યાંકન એટલે શું ? વ્યવસ્થાતંત્રીય મૂલ્યાંકન માટે ઉપયોગમાં લેવાતી કોઈ પણ બે પદ્ધતિઓ અને ટેકનિકો સમજાવો. 7

(B) યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો :

- (1) નીચેનામાંથી કઈ ટેકનિક વ્યવસ્થાતંત્રીય મૂલ્યાંકન માટેની નથી ?

- (a) VRIO ફેમવર્ક (b) ટકાઉપણું
(c) મૂલ્ય સાંકળ વિશ્લેષણ (d) PESTAL

- (2) નીચેનામાંથી કયું ધંધાકીય પરિબળનું લક્ષણ નથી ?

- (a) ટૂંકા ગાળાની અસર (b) ગતિશીલતા
(c) જટિલતા (d) ઉપરોક્ત પૈકી કોઈ પણ નહીં

- (3) માર્કેટ પોર્ટરના મોડેલમાં નીચેનામાંથી કયા સ્પર્ધાત્મક પરિબળનો સમાવેશ થતો નથી ?

- (a) સક્ષમ પેદાશકર્તાઓ (b) નવા પ્રવેશની ધમકી
(c) સક્ષમ સપ્લાયરો (d) સક્ષમ ગ્રાહકો

- (4) નીચેનામાંથી કઈ બાબત આંતરિક પર્યાવરણની નથી ?

- (a) તાલીમ અને વિકાસ (b) સાધનોની ગતિશીલતા
(c) કર્મચારીઓની ક્ષમતા (d) વૈશ્વિક સ્પર્ધા

3. (A) ધંધાકીય સ્તરની વ્યૂહરચનામાં મુખ્ય મુદ્દાઓ કયા-કયા છે ? પોર્ટરની સામાન્ય ધંધાકીય વ્યૂહરચના વિગતવાર સમજાવો. 14

અથવા

- (I) BCG મેટ્રિક્સ મોડેલ સમજાવો. 7

- (II) GE નાર્થન સેલ પ્લાન ગ્રીડ સમજાવો. 7

(B) યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો :

- (1) નીચેનામાંથી કઈ વ્યૂહાત્મક વિશ્લેષણની ટેકનિક નથી ?
- (a) સમતટ્ટ વિશ્લેષણ (b) SWOT વિશ્લેષણ
(c) પોર્ટફોલિયો વિશ્લેષણ (d) જીવન ચક્ર વિશ્લેષણ
- (2) નીચેનામાંથી શેમાં કોર્પોરેટ માળખા અને કામગીરીની પારદર્શિતાનો સમાવેશ થાય છે ?
- (a) અંકુશ પદ્ધતિ (b) આંતરિક અંકુશ
(c) પેઢીની કામગીરી (d) કોર્પોરેટ ગવર્નન્સ
- (3) નીચેનીમાંથી કઈ બાબત કેન્દ્રિત વ્યૂહરચના માટે સાચી નથી ?
- (a) મર્યાદિત જોખમ
(b) સ્થાનિક લોકો સાથે સંબંધ
(c) સંશોધન અને વિકાસની જરૂર નથી
(d) વધુ મૂડી રોકાણ

4. (A) વ્યૂહાત્મક મૂલ્યાંકન અને નિયંત્રણ માટેની તકનીકોને વિગતવાર સમજાવો.

14

અથવા

- (I) વ્યૂહાત્મક પસંદગીની પ્રક્રિયા સમજાવો અને ઉદાહરણો સાથે વ્યૂહાત્મક વિશ્લેષણના તત્ત્વોની ટૂંકમાં ચર્ચા કરો. 7
- (II) વ્યૂહાત્મક રચના અને વ્યૂહરચના અમલીકરણ વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો. 7

(B) યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો :

- (1) નીચેનામાંથી કઈ બાબત પરીવર્તન સંચાલન સાથે સંબંધિત નથી ?
- (a) પરીવર્તનનું ક્ષેત્ર (b) પરીવર્તનનો સમય
(c) ફેરફારની ડિગ્રી (d) પરીવર્તનનો વલણ
- (2) વ્યૂહરચનાના અમલ માટે નીચેનામાંથી કયું પર્યાવરણીય અવરોધ નથી ?
- (a) સંગઠનાત્મક મૂલ્યો (b) સામાજિક મૂલ્યો
(c) રાજકારણ (d) ઉપરોક્ત કંઈ નહીં
- (3) નીચેનામાંથી કઈ પદ્ધતિ કાર્યકારી અંકુશની પદ્ધતિ નથી ?
- (a) ચાવીરૂપ સફળતા પરિબલો (b) ઉત્પાદન નિયંત્રણ
(c) બજેટ નિયંત્રણ (d) સમય નિર્ધારણ

OB-123

October-2019

M.Com., Sem.-III

502 : Strategic Management**[Max. Marks : 70****Time : 2:30 Hours]****Instruction : All questions are compulsory.**

1. (A) Examine the significance of mission statement, goals and objectives in giving strategic direction to a firm. Describe the concept of synergy and discuss its significance to strategic planning. **14**

OR

- (I) What is Strategic Management ? Explain the process of Strategic Management with examples. **7**
- (II) Explain the difference between Strategic Decisions, Administrative Decisions and Operational Decisions. **7**

(B) Choose the correct option :

- (1) Which of the following factor is not considered while framing an objective ? **4**

- (a) Working (b) Environmental forces
(c) Awareness by management (d) Top management values.

- (2) Which of the following is the purpose of an organization ?

- (a) Goals (b) Objectives
(c) Vision (d) Mission

- (3) From which country the concept of 'strategy' come from ?

- (a) Japan (b) Greek
(c) England (d) India

- (4) Which of the following is not a viewpoint of the business definition ?

- (a) Customer grievance (b) Customer need
(c) Customer group (d) None of the above

2. (A) What do you understand by Environment in Strategic Management ? How do you classify it ? Explain the process of Environmental analysis in detail. 14

OR

- (I) What is Environmental scanning ? Explain any two techniques of Environmental scanning. 7
- (II) What is Organizational Appraisal ? Explain any two methods and techniques used for Organizational Appraisal. 7

(B) Choose the correct option : 4

- (1) Which of the following is not the technique of Organizational Appraisal ?
- (a) VRIO Framework (b) Continuum of Sustainability
- (c) Value chain analysis (d) PESTAL
- (2) Which of the following is not a characteristic of business environment ?
- (a) Short term impact (b) Complexity
- (c) Dynamic (d) None of the above
- (3) Which of the following competitive force is not included in Michael Porter's model ?
- (a) Powerful producers (b) Threat of new entry
- (c) Powerful suppliers (d) Powerful customers
- (4) Which of the following is not a content of internal environment ?
- (a) Training and Development (b) Resource mobilization
- (c) Personnel capabilities (d) Global competition

3. (A) What are the key issues in Business level strategy ? Explain in detail Porter's Generic business strategies. 14

OR

- (I) Explain BCG Matrix model. 7
- (II) Explain GE Nine Cell Planned Grid. 7

(B) Choose the correct option :

- (1) Which of the following is not a technique of strategic analysis ?
 (a) Break - even analysis (b) SWOT analysis
 (c) Portfolio analysis (d) Life - cycle analysis
- (2) Which of the following is included transparency of corporate structures and operations ?
 (a) Control system (b) Internal control
 (c) Performance of firm (d) Corporate Governance
- (3) Which of the following is not true for Concentration Strategy ?
 (a) Limited risk
 (b) Relation with local people
 (c) No need of Research and Development
 (d) Huge Investment

4. (A) Explain the techniques for Strategic Evaluation and Control in detail. 14

OR

- (I) Explain the process of strategic choice and discuss in brief elements of strategic analysis with examples. 7
- (II) Explain the difference between strategic formation and strategy implementation. 7

(B) Choose the correct option : 3

- (1) Which of the following issue is not related to managing change ?
 (a) Area of change (b) Timing of change
 (c) Degree of change (d) Trend of change
- (2) Which of the following is not an environmental barrier to implementation of strategy ?
 (a) Organizational values (b) Social values
 (c) Politics (d) None of the above
- (3) Which of the following is not an operating control system ?
 (a) Key success factors (b) Production control
 (c) Budgetary control (d) Scheduling

OB-123

October-2019

M.Com., Sem.-III

**502 : Tax Planning & Management
(Old Course)**

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (A) કર આયોજનના તબક્કાઓ સમજાવો.

અથવા

ટૂકનોંધ લખો :

(i) કરવર્જન અને કરચોરી.

(ii) કરવેરા આયોજનનો ખ્યાલ અને મહત્ત્વ

14

7

7

(B) નીચેના આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચા વિકલ્પની પસંદગી કરો : (ગમેતે ચાર)

4

(i) ડૉ. દિનેશ પરીખ વરિષ્ઠ નાગરિક છે. તેમની આ.વ. 2019-20 માટે કુલ ગ્રોસ આવક ₹ 10,75,000 છે. જો તેઓ કલમ 80C અને 80D નો પુરુપુરો ઉપયોગ કરે તો આ.વ. 2019-20 માટે તેમની કરપાત્રતા નક્કી કરો.

(A) ₹ 88,400

(B) ₹ 88,000

(C) ₹ 96,200

(D) એકપણ નહિ

(ii) કલમ 288A હેઠળ કુલ આવક ₹ 18,73,784 ને રાઉન્ડેડ ઓફ તરીકે કેટલા રૂપિયા લેવાય ?

(A) ₹ 18,73,790

(B) ₹ 18,73,780

(C) ₹ 18,78,800

(D) એકપણ નહિ

(iii) કલમ 80C હેઠળ બેંકમાં મુકેલ બાંધી મુદતના રોકાણો કેટલી મુદતના હોય તો બાદ મળી ન શકે ?

(A) 5 વર્ષ કે તેથી વધુ

(B) 5 વર્ષ કરતાં ઓછી

(C) 10 વર્ષ કે તેથી વધુ

(D) એકપણ નહિ

(iv) કર પરીવર્જન અર્થાત _____

(A) કરઘટાડા અંગેની કાયદા ધ્વારા માન્ય પદ્ધતિ છે.

(B) કાયદાની મર્યાદામાં રહીને કરઘટાડા અંગેની માન્ય પદ્ધતિ છે.

(C) કરઘટાડા અંગેની કાયદા ધ્વારા અમાન્ય પદ્ધતિ છે.

(D) ઉપરમાંથી એક પણ નહિ

- (v) કાચકાની પરિભાષામાં કરબાયોજન પદ્ધતિ અર્થાત
- (A) કરબટાડા અંગેની અપ્રમાણિત પદ્ધતિ
- (B) કરબટાડા અંગેની પ્રમાણિત પદ્ધતિ
- (C) કરબટાડા અંગેની પ્રમાણિત પણ ખાસ હેતુસરના આયોજન માટેની પદ્ધતિ
- (D) ઉપરમાંથી એક પણ નહિ

(vi) કલમ 80RRB હેઠળ રોયલ્ટીની આવક અંગે કપાત.

- (A) ₹ 3,00,000 અથવા રોયલ્ટીની આવકના 50% બેમાંથી જે ઓછું હોય તે.
- (B) ₹ 3,00,000 અથવા રોયલ્ટીની આવકના 100% બેમાંથી જે ઓછું હોય તે.
- (C) ₹ 5,00,000 અથવા રોયલ્ટીની આવકના 100% બેમાંથી જે ઓછું હોય તે.
- (D) ઉપરમાંથી એક પણ નહિ

2. (A) કુ. સલોની 'KS ક્રિએશન કું', અમદાવાદના મેનેજિંગ ડાયરેક્ટર છે. કંપની જાપાનથી નવી ટેકનોલોજી ખરીદવા માંગે છે. કંપની ધ્વારા તેમને પ્રશિક્ષણના હેતુ માટે જાપાન મોકલાવામાં આવ્યા હતા. તેઓ અમદાવાદથી 1લી જુન, 2018 ના રોજ જાપાન ગયા હતા અને તા. 9 એપ્રિલ, 2019 ના રોજ અમદાવાદ પરત ફર્યા હતા. એવી ધારણા કરો કે કું. સલોની આ પહેલા ભારત બહાર ક્યારે પણ ગયા નથી.

14

જો તેમને નીચેની આવકો મળતી હોય તો તેમનો આ.વ. 2019-20 માટે રહેઠાણનો દરજ્જો નક્કી કરો તેમજ તેમણે કયા પ્રકારનું કરવેરાનું આયોજન કરવું જોઈએ કે જેથી વિભિન્ન રહેઠાણના દરજ્જાઓમાં કરવેરાની જવાબદારી ઘટાડી શકાય.

I.	અમદાવાદ સ્થિત મિલકત વેચાણ નફો જે ન્યુયોર્કમાં પ્રાપ્ત થયો.	5,50,000
II.	જાપાનના ધંધામાંથી મળેલ આવક કે જેનું નિયંત્રણ સુરતથી થાય છે.	4,40,000
III.	બેંગલોરના ધંધાની આવક જેનું નિયંત્રણ બ્રિટીનથી થાય છે.	3,30,000
IV.	ચાર્ડના સ્થિત મિલકતોના ભાડાની આવક જે પાછળથી ભારતમાં મોકલવામાં આવી.	2,20,000
V.	ભારત બહાર મળેલ ભારતીય કંપનીના વ્યાજની આવક	1,10,000
VI.	માતાપિતા પાસેથી મળેલ ભેટ ભારતમાં લાવ્યા.	6,60,000

અથવા

- (i) શ્રી જૈવીન (વિશિષ્ટ કર્મચારી) અમદાવાદની એક કંપનીમાં હિસાબી મેનેજર તરીકે નોકરીમાં જોડાયા છે. આ.વ. 2019-20 માટે તેમની નીચે પૂરી પાડવામાં આવેલી આવકની માહિતી પરથી તેમનો કરપાત્ર પગાર ગણો

7

- I. માસિક પગારની આવક ₹ 1,60,000
- II. મોંઘવારી ભથ્થું મૂળ પગારના 30%.
- III. કંપની મૂળ પગારના 12% બોનસ ચૂકવે છે.
- IV. કંપનીએ તેમને વગર ભાડાના રહેઠાણની મકાનની સગવડ પૂરી પાડેલ જે માટે કંપનીએ માસિક ₹ 15,000 ભાડું ચૂકવવું પડશે. કંપનીએ તેમને ₹ 2,42,400 ની પડતર કિંમતના ફર્નીચરની સગવડ પણ પૂરી પાડેલ છે.
- V. કંપનીએ 1,600 સી.સી.ની મોટરકારની સગવડ અંગત તેમજ કંપનીના કામ માટે આપેલ છે. કંપની તેના દ્રાઈવરના પગાર સહિતનો નિભાવ ખર્ચ ₹ 90,000 ચૂકવશે.
- VI. તેમનો માન્ય પ્રોવિડન્ટ ફંડમાં ફાળો મૂળ પગારના @12.5% છે.

- (ii) અશોક જે મકાનનો માલિક છે. તે કરવેરા આયોજન માટે કયું મકાન રહેઠાણ માટે ગણવું તે નક્કી કરવા માટે તમારી સલાહ માંગે છે. આ.વ. 2019-20 માટે વાજબી કારણો ધ્યાનમાં રાખી તમારો અભિપ્રાય આપો.

7

વિગત	મકાન	
	“સ્વપ્નીલ”	“મિનેષ”
મ્યુનિસિપલ આકારણી	3,30,000	2,60,000
વાજબી ભાડું	4,00,000	2,50,000
પ્રમાણિત ભાડું	4,10,000	2,10,000
મકાન સમારકામ માટે ચૂકવેલ રકમ	10,000	10,000
જમીન મહેસુલ	10,000	10,000
સ્થાનિકવેરા ચૂકવેલ (ગયા વર્ષના અનુક્રમે ₹ 6,000 અને ₹ 4,000 નો સમાવેશ થયેલ છે.)	30,000	20,000
મકાન રીપેરીંગ માટે લીધેલી લોનનું ચૂકવેલ વ્યાજ	50,000	20,000
મકાન રીપેરીંગ માટે લીધેલી લોનનું ચૂકવવાનું બાકી વ્યાજ	5,000	2,000

(B) નીચે આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચા વિકલ્પની પસંદગી કરો : (ગમેતે ચાર)

4

I. મૃત્યુ પામેલા કર્મચારીના કાર્યદેસરના વારસદારને મળતું પેન્શન એ કયા શીર્ષક હેઠળ કરપાત્ર છે.

- (A) પગારની આવક
- (B) ધંધા વ્યવસાયની આવક
- (C) અન્ય સાધનોની આવક
- (D) એકપણ નહિ

II. નીચે આપેલા વિધાનોમાંથી કયું વિધાન સાચું છે.

- (A) નોકરીના કાર્યકાળ દરમિયાન મળેલ રજાઓનો પગાર પૂરેપૂરો કરમુક્ત છે.
- (B) નોકરીના કાર્યકાળ પછી સરકારી કર્મચારીઓને મળેલ રજાઓનો પગાર પૂરેપૂરો કરપાત્ર છે.
- (C) નોકરીના કાર્યકાળ દરમિયાન મળેલ રજાઓનો પગાર પૂરેપૂરો કરપાત્ર છે.
- (D) એકપણ નહિ

III. કલમ 10(10)(iii) હેઠળ 1972 ના ગ્રેચ્યુઈટી ચુકવણીના કાયદા હેઠળ નોંધાયેલ કર્મચારીઓને મળતી કરમુક્તિની મહત્તમ મર્યાદા

- (A) ₹ 3,50,000
- (B) ₹ 10,00,000
- (C) ₹ 20,00,000
- (D) એકપણ નહિ

IV. જે વ્યક્તિએ ભાડાપટ્ટાના કરાર હેઠળ મકાનનો હક્ક મેળવેલ હોય એને ભાડાપટ્ટાની _____ વર્ષની મુદત પૂરી ના કરી હોય તો તેને માની લીધેલ માલિક ન ગણાય.

- (A) 3 વર્ષ કરતાં વધુ
- (B) 10 વર્ષ કરતાં વધુ
- (C) 12 વર્ષ કે વધુ
- (D) એકપણ નહિ

V. મકાન સાથે જોડાયેલ જમીન એ કયા શીર્ષક હેઠળ કરપાત્ર થશે ?

- (A) પગારની આવક
- (B) ધંધા વ્યવસાયની આવક
- (C) મકાન મિલકતની આવક
- (D) અન્ય સાધનોની આવક

VI. નીચેનામાંથી કઈ મકાન મિલકત કરવેરાને પાત્ર છે.

- (A) ખેતીનું મકાન
- (B) સ્વ રહેઠાણનું મકાન
- (C) ભાડે આપેલ મકાન
- (D) રાજકીય પક્ષે ધારણ કરેલ મિલકત

3. (A) શ્રી કીરીટભાઈ આકારણી વર્ષ 2019-20 ના રીટર્ન મુજબની આવક ₹ 25,00,000 (જેમાં ₹ 15,00,000 ની ઘોડા દોડ ની આવકનો સમાવેશ થાય છે) અગાઉથી ચૂકવેલ કરવેરાની માહિતી નીચે મુજબ હતી.

14

તા. 15-09-2018 ₹ 1,25,000

તા. 15-12-2018 ₹ 1,44,000

તા. 15-03-2019 ₹ 1,60,000

રીટર્ન ફાઈલ કરવાની છેલ્લી તારીખ 31મી જુલાઈ 2019 હતી જ્યારે ખરેખર રીટર્ન ભર્યા તા. 15-10-2019 હતી. એસેસિંગ ઓફિસર ધ્વારા આકારણી કલમ 143(3) હેઠળ ₹ 25,60,000 (જેમાં ₹ 15,00,000 ની ઘોડા દોડ ની આવકનો સમાવેશ થાય છે.) ની તા. 15-11-2019ના રોજ આકારણી થયેલી હતી. એસેસી દ્વારા ટી.ડી.એસ. (મૂળ સ્થાનેથી કર કપાત) ₹ 91,000 ચૂકવાયેલ હતો.

કલમ 234A, 234B અને 234C હેઠળ શ્રી કીરીટભાઈ દ્વારા ચૂકવવાપાત્ર વ્યાજની ગણતરી નીચેના સંજોગો પ્રમાણે કરો.

(a) આવકવેરા પત્રક રજૂ કરતી વખતે

(b) આવકવેરા પત્રકની આકારણી વખતે

અથવા

(i) રાજની પા.વ. 2018-19 માટે માહિતી નીચે આપેલી છે :

7

મિલકતનો પ્રકાર	ખરીદા તારીખ	ખરીદીની પડતર ₹	ફેરબદલી ખર્ચ ₹	વેચાણનો અવેજ ₹	વાજબી બજાર કિંમત ₹ (01-04-2001)	સૂચક આંક
ઝવેરાત	31-12-1986	25,000	5,000	3,50,000	40,000	100
નહિ નોંધાયેલ ડીબેન્ચર	31-12-2016	42,000	2,000	60,000	-	240
રહેઠાણનું નવું મકાન	31-10-2018	2,00,000	-	-	-	280

પા.વ. 2018-19 માટે મૂડી નફાની ગણતરી કરો તેમજ બીજો વિકલ્પ કલમ 54F અને કલમ 54EC નો ઉપયોગ કરવાથી કરવેરાની જવાબદારીમાં શું ફેરફાર થાય તે સમજાવો.

(ii) 'મૂડી નફા' ના શિર્ષક હેઠળ મૂડી-મિલકતના અપવાદો વિશે નોંધ લખો.

7

(B) નીચે આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચા વિકલ્પોની પસંદગી કરો : (ગમેતે ત્રણ)

I. નીચેના પૈકી કઈ મિલકતો મૂડી મિલકતની વ્યાખ્યામાં સમાવેશ થતો નથી ?

(A) ઝવેરાત

(B) ચિત્રો

(C) કલાસંગ્રહ

(D) એકપણ નહિ

II. કલમ 54 હેઠળ રહેઠાણના મકાનના વેચાણથી ઉદ્ભવેલ લાંબા ગાળાના મૂડી નફા કરમુક્તિ મેળવવા માટે રહેઠાણ માટેના બીજા મકાનની ખરીદીના સંદર્ભમાં નીચે આપેલ વિધાનો પૈકી કયું વિધાન સાચું નથી ?

(A) ફેરબદલી તારીખથી 1 વર્ષ પહેલાં ખરીદવું જોઈએ.

(B) ફેરબદલી તારીખથી 2 વર્ષમાં ખરીદવું જોઈએ.

(C) ફેરબદલી તારીખ અગાઉના 1 વર્ષ કે પછી 2 વર્ષમાં ખરીદવું જોઈએ.

(D) ફેરબદલી તારીખ અગાઉના 2 વર્ષ કે પછીના 3 વર્ષમાં ખરીદવું જોઈએ.

III. _____ કલમ 54 હેઠળ કરમુક્ત છે.

(A) જમીનનું વેચાણ

(B) શેરોનું વેચાણ

(C) ખેતીની જમીનનું વેચાણ

(D) રહેઠાણના મકાનનું વેચાણ

IV. કલમ 234(B) નો હેતુ _____

(A) અગાઉથી ચૂકવવાપાત્ર વેરાની વિલાંબિત ચૂકવણી અંગે છે.

(B) આવકવેરાનું રીટર્ન ન ભરવા અંગે કસુરવાર માટે.

(C) અગાઉથી ચૂકવવાપાત્ર આવકવેરો ભરવામાં નિષ્ફળતા અંગે છે.

(D) વિકલ્પ (A) અને (B) બંને

V. વ્યક્તિ કરદાતાએ અગાઉથી ચૂકવવા પાત્ર વેરા માટેની જરૂરી તારીખો છે.

(A) 15 માર્ચ, 15 જુન, 15 સપ્ટેમ્બર અને 15 ડીસેમ્બર

(B) 15 જુન, 15 સપ્ટેમ્બર, 15 ડીસેમ્બર & 15 માર્ચ

(C) 31 માર્ચ, 31 જુલાઈ, 31 સપ્ટેમ્બર & 31 ડીસેમ્બર

(D) એકપણ નહિ

4. (A) વસ્તુ અને સેવાઓ વેરાની વિશેષતાઓ વિગતવાર સમજાવો.

14

અથવા

- (i) ટૂંકનોંધ લખો : વસ્તુઓ અને સેવાઓ વેરાના ગ્રાહક સંબંધિત કાયદા 7
(ii) પરોક્ષ કરવેરાનો ઇતિહાસ 7

(B) નીચે આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચા વિકલ્પની પસંદગી કરો : (ગમેતે ત્રણ)

3

I. વસ્તુઓ અને સેવાઓ વેરાનો કાયદો 2017 કઈ તારીખથી ભારતમાં લાગુ પડ્યો ?

(A) 01-04-2017

(B) 01-07-2017

(C) 01-07-2016

(D) એક પણ નહિ

II. બે રાજ્યો વચ્ચેની હેરફેરને ધ્યાનમાં રાખી કયો વસ્તુ અને સેવાવેરો વસુલવામાં આવે છે ?

(A) SGST

(B) CGST

(C) UTGST

(D) IGST

III. વસ્તુઓ અને સેવા વેરા કાયદા 2017 હેઠળ જુદા-જુદા કેટલા પ્રકારના દરો જાહેર કરવામાં આવે છે ?

(A) 4%

(B) 5%

(C) 6%

(D) એકપણ નહિ

IV. દુનિયામાં ઈ.સ. 1954 માં સૌ પ્રથમ કયા દેશમાં જી.એસ.ટી.નો અમલ થયો હતો ?

(A) ભારત

(B) જાપાન

(C) યુ.કે.

(D) ફ્રાન્સ

V. જી.એસ.ટી. કાઉન્સિલમાં કુલ મતમાં કેન્દ્રનો હિસ્સો _____ હોય છે.

(A) $\frac{2}{3}$

(B) $\frac{3}{5}$

(C) $\frac{4}{5}$

(D) $\frac{1}{3}$

OB-123

October-2019

M.Com., Sem.-III

**502 : Tax Planning & Management
(Old Course)**

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (A) Explain Steps of Tax Planning. 14

OR

Write Short Notes on :

- (i) Tax avoidance and tax evasion. 7
(ii) Concept and Significance of Income tax planning 7

(B) Select correct option from given below : (Any four) 4

(i) Dr. Dinesh Parikh is a very senior citizen. His total Gross income for A.Y. 2019-20 will be ₹ 10,75,000. If he utilizes Section 80C and 80D at full extent, what will be his tax liability for the Assessment year 2019-20.

- (A) ₹ 88,400 (B) ₹ 88,000
(C) ₹ 96,200 (D) None

(ii) The total income computed ₹ 18,73,784 should be taken rounded off to the nearest w/s 288A is

- (A) ₹ 18,73,790 (B) ₹ 18,73,780
(C) ₹ 18,78,800 (D) None

(iii) In the case of Bank Fix deposit, deduction under Section 80C cannot be claimed, if the deposit is for a period of ____

- (A) 5 Years or more (B) Less than 5 Years
(C) 10 Years or more (D) None

(iv) Tax Avoidance means _____.

- (A) it is valid method for tax reduction
(B) it is valid method within the legal frame work of tax reduction
(C) it is invalid method of tax reduction
(D) None of above

- (v) According to law tax planning methods mean
- (A) it is dishonest method for tax reduction.
- (B) it is an honest method for tax reduction.
- (C) it is an honest method but used expertise for tax reduction.
- (D) None of above

(vi) In case of section 80RRB, the deduction is allowed in respect of Royalty Income is

- (A) ₹ 3,00,000 or 50% of Royalty income, whichever is lower.
- (B) ₹ 3,00,000 or 100% of Royalty income, whichever is lower.
- (C) ₹ 5,00,000 or 100% of Royalty income, whichever is lower.
- (D) None of above

2. (A) Miss. Saloni is a Managing Director of 'KS Creation' Co., Ahmedabad. Company want to purchase new technology from Japan, for that purpose company sponsored her for training in Japan. She left Ahmedabad on 1st June, 2018. She came back to Ahmedabad on 9th April, 2019 assuming that she never went out India previously.

If the following income are earned by Saloni, Determine her residential status for A.Y. 2019-20 and how she could minimise her tax liability under different residential status through tax planning.

I. Profit on sale of assets of Ahmedabad, received in New York	₹ 5,50,000
II. Income from a business in Japan, which is controlled from Surat	₹ 4,40,000
III. Business income of Bangalore, which is controlled from Britain	₹ 3,30,000
IV. Rent income of assets from China subsequently, remitted in India.	₹ 2,20,000
V. Interest of Indian company received outside India	₹ 1,10,000
VI. Gift received from parent, brought to India.	₹ 6,60,000

OR

- (i) Shri Jaivin (Specified employee) joined a company at Ahmedabad as an Account manager. Following income information provided for the A.Y. 2019-20, calculate taxable salary. 7

- I. monthly salary ₹1,60,000
- II. Dearness allowances 30% of basic salary.
- III. The company will pay bonus at 12% of basic salary.
- IV. The company has provided a rent free residential house for which the company will have to pay rent ₹ 15,000 p.m., the company has also provided furniture of Costing ₹ 2,42,400.
- V. The company provided motor car facility of 1,600 CC for personal as well as company work and company will pay ₹ 90,000 as its maintenance charges including salary of driver.
- VI. His contribution in Recognised provident fund @12.5% of Basic salary

- (ii) Ashok is owner of two houses. He is seeking your advice to decide residential house for tax planning. Give your opinion with rational reasons for the Assessment year 2019-20. 7

Particulars	House property	
	House "Swapnil"	House "Minesh"
Municipal valuation	3,30,000	2,60,000
Fair Rent	4,00,000	2,50,000
Standard rent	4,10,000	2,10,000
Building Maintenance Exp.	10,000	10,000
Land revenue	10,000	10,000
Local taxes paid (Included of previous ₹ 6,000 and ₹ 4,000 Resp.)	30,000	20,000
Paid House repairing loan interest	50,000	20,000
Outstanding House repairing loan interest	5,000	2,000

- (B) Select correct option from given below : (Any four) 4

- I. Pension to legal heir of the deceased employee is taxable under.
 - (A) Income from Salary
 - (B) Income from Business or profession
 - (C) Income from other sources
 - (D) None of above

- II. Which of the following statement is true ?
 - (A) Leave salary during the tenure of services is fully exempted
 - (B) Leave salary after the tenure of services for Govt. employee is fully taxable
 - (C) Leave salary during the tenure of services is fully taxable
 - (D) None of above

III. The maximum ceiling limit for exemption under Section 10(10)(iii) in respect of gratuity for employees covered by the payment of Gratuity Act 1972 is.....

- (A) ₹ 3,50,000 (B) ₹ 10,00,000
(C) ₹ 20,00,000 (D) None

IV. A person who has acquired a right in a building under lease, who have not completed _____tenure of lease will not consider as a deemed owner of lease.

- (A) More than 3 years (B) More than 10 years
(C) 12 years or more (D) None

V. Appurtenant land is taxable under the head

- (A) Income from Salary
(B) Income from Business or profession
(C) Income from House property
(D) Income from other sources

VI. Which house property income is charged to tax ?

- (A) Farm House (B) Self occupied house
(C) Let-out house (D) Property held by political party

3. (A) The return of income for assessment year 2019-20 of Shri Kiritbhai is ₹ 25,00,000 (including receipt from Horse Race ₹ 15,00,000). The advance tax deposited is as under.

On 15-09-2018	₹ 1,25,000
On 15-12-2018	₹ 1,44,000
On 15-03-2019	₹ 1,60,000

Last date of filling return was 31st July 2019 but actual return was filed on 15-10-2019. Assessment was done u/s 143(3) at ₹ 25,60,000 (Including receipt from Horse Race ₹ 15,00,000) by assessing officer on 15-11-2019.

The Assessee has paid ₹ 91,000 as tax deducted at sources.

Compute interest payable u/s 234A, 234B and 234C by Shri Kiritbhai in the following case;

- (a) While presenting income tax statement (On filling return of income)
(b) While assessing income tax statement (On Assessment of income)

OR

(i) The following information of Raj for the previous year 2018-19 :

Name of Assets	Date of Purchase	Cost of Purchase ₹	Transfer Exp. ₹	Value of Consideration ₹	Fair Market Value ₹ (01-04-2001)	Index
Jewellery	31-12-1986	25,000	5,000	3,50,000	40,000	100
Unregistered Debenture	31-12-2016	42,000	2,000	60,000	-	240
New Residential House	31-10-2018	2,00,000	-	-	-	280

Calculate taxable capital gain for P.Y. 2018-19 and also explain what will be difference if alternative option to use Section 54F and Section 54EC for tax liability.

(ii) Write notes on Exception of Capital Assets under 'Income from Capital gain'.

(B) Select correct option from given below : (Any three)

I. Which of the following assets are excluded from the definition of capital assets ?

- (A) Jewellery
(C) Sculptures

- (B) Drawings
(D) None of above

II. Which of the following is not correct in respect of purchase of one residential house for claiming exemption (u/s 54) of long term capital gain from residential house sold ?

- (A) Purchase new house 1 year before from the date of transfer.
(B) Purchase new house within 2 years from the date of transfer.
(C) Purchase new house within 1 years before or 2 years after the date of transfer.
(D) Purchase new house within 2 year before or 3 years after the date of transfer.

III. _____ is exempted under Section 54.

- (A) The sale of land
(B) The sale of share
(C) The sale of Agriculture land
(D) The sale of Residential house

IV. Section 234(B) stands for _____

- (A) Deferment of Advance tax
(B) Interest for not filling return before due date
(C) Default in Payment of Advance tax
(D) Option (A) and (B) both

- V. On which dates the individual assessee is required to pay advance tax ?
- (A) 15th March, 15th June, 15th Sept & 15th December
 (B) 15th June, 15th Sept., 15th December & 15th March
 (C) 31st March, 31st June, 31st Sept. & 31st Dec
 (D) None

4. (A) Discuss salient feature of Goods and Service Tax in detail.

OR

- (i) Write short notes on : Customers related benefit of GST
 (ii) History of Indirect Tax.

(B) Select correct option from given below : (Any Three)

I. From which date Goods & Services Act 2017 Implemented in India ?

- (A) 01-04-2017 (B) 01-07-2017
 (C) 01-07-2016 (D) None

II. Which Goods & Services Tax is collected for interstate supply ?

- (A) SGST (B) CGST
 (C) UTGST (D) IGST

III. How many types of various tax rates are notified under Goods & Services Tax Act-2017 ?

- (A) 4% (B) 5%
 (C) 6% (D) None

IV. Which was world's first country to implement GST law in the year 1954 ?

- (A) India (B) Japan
 (C) U.K. (D) France

V. The consideration of votes of member of central Government in the meeting of GSTC is ___ of the total votes cast by member in meeting.

- (A) $\frac{2}{3}$ (B) $\frac{3}{5}$
 (C) $\frac{4}{5}$ (D) $\frac{1}{3}$